

Finansklagenemnda Skade

Uttalelse FinKN-2016-132

1.4.2016

Codan Forsikring

Bilansvar

Kollisjon mellom venstresvingende kjøretøy og forbikjørende kjøretøy – vegtrafikkloven § 3 – trafikkreglene §§ 8,12 og 14 – bal. § 8.

Det aktuelle sammenstøt fant sted da motparten foretok en venstresving for å kjøre inn på en busslomme, samtidig som klager foretok en forbikjøring på motpartens venstre side i motgående kjørefelt. Selskapene løste saken ved at hver part bærer sin skade. Klager mener ansvaret må påhvile motparten ettersom klager foretok en lovlig forbikjøring og var etablert som forbikjørende før motparten startet sin sving mot venstre. Nemnda kom til at hver part må dekke sin skade.

Finansklagenemnda Skade bemerker:

Spørsmålet er om selskapets skylddeling etter kollisjon er korrekt, jf. bal. § 8.

Klagers varebil B og motpartens lastebil A kolliderte da lastebilen svingte av veien mot venstre, samtidig som klager foretok en forbikjøring på motpartens venstre side. Selskapene mener hver part må dekke sin skade. Klager anfører at motparten må ilegges alt ansvar og viser til at han foretok en lovlig forbikjøring og var etablert som forbikjørende før motparten startet sin sving mot venstre.

Av felles undertegnet skademelding fremgår at partene var uenige om ansvaret, men enige om hendelsesforløpet. Motparten har krysset av for "Var i ferd med å stoppe", "Kjørte inn på parkeringsplass, privat område, gårdsvei o.l.", "Svingte til venstre" og "Kom inn på del av veien bestemt for trafikk i motsatt retning". Klager har krysset av for "Kjørte på bakfra i samme retning og samme kjørefelt", "Kjørte i samme retning i samme kjørefelt", "Kjørte forbi" og "Kom inn på del av veien bestemt for trafikk i motsatt retning" var krysset av for klager. Det ble også tegnet en skisse, hvor bilene er tegnet inn flere ganger for å vise bilenes bevegelser.

Klager anfører at han var nesten oppe på siden av lastebilen før motparten begynte å blinke mot venstre, og at skissen viser at klager var ute i venstre kjørefelt før motparten begynte å blinke. Klager oppga på skademeldingens bakside at farten var 80 km/t da situasjonen oppsto og 40 km/t i kollisjonsøyeblikket. Klager forklarte videre:

Kjøretøy A (motparten) sakka på farten. Kjøretøy B (klager) kom kjørende bakfra i 80 km/t, blinka og la seg ut for forbikjøring. Kjøretøy A begynte å blinka til venstre. Kjøretøy B sto på bremsene og prøvde å kjøre unda. Kjøretøy A begynte å og legge seg over, og sammenstøtet var på dette tidspkt. uunngåelig. Kjøretøy B kjørte inn i kjøretøy A rett oppunder påkjørsind venstre bak.

Motparten anfører at han hadde en fart på 30 km/t da situasjonen oppsto, og 15 km/t i kollisjonsøyeblikket. Han skriver i forklaringen på baksiden av skademeldingen at begge kjøretøy var på vei østover, samt at:

Kjøretøy A (motparten) skulle stoppe, blinket til venstre, begynte å legge over til venstre mot busslomme. Blei observant på bil bak på veg forbi. Retta opp bilen for å unngå sammenstøt. Kjøretøy B (klager) traff likevel rett oppunder påkjørshinder venstre bak.

Utgangspunktet i bal. § 8 er at hver part bærer sin egen skade, med mindre skaden skyldes uaktsomhet, teknisk svikt ved et av kjøretøyene, eller brudd på trafikkregler. Klager B hevder at motparten A ikke satte på blinklyset før klager var ved siden av lastebilen. Motparten hevder

derimot at han blinket i god tid før han svingte. Nemnda har ikke grunnlag for å ta stilling til hvilken forklaring som er korrekt.

Nemnda er enig i at skissen på skademeldingen indikerer at bil B er plassert i motgående kjørefelt når bil A starter sin sving til venstre. Men skissen indikerer også at B i så fall har plassert bilen sin i motgående kjørefelt omtrent samtidig som A starter sin sving. Nemnda kan derfor ikke se at skissen gir grunnlag for å fastslå at bil B var etablert i motgående kjørefelt på en måte som gir bil A automatisk vikeplikt uavhengig av sakens øvrige omstendigheter, jf. for så vidt FinKN-2014-400.

Ut fra dette kan nemnda ikke se at det er dokumentert at motparten A har brutt trafikkregler eller utvist uaktsomhet. Hver part må da dekke sin skade.

Konklusjon: Selskapet gis medhold.

Uttalelsen er enstemmig.

Ved behandlingen deltok Trine Lise Wilhelmsen (leder), Line Merete Lileng, Elisabet Okkenhaug, Hanne Kvalshaug, Valentina Beqiri Faye-Schjoll og Marita Lian.

Hva saken gjelder

Saken gjelder spørsmål om skyldfordeling etter en kollisjon mellom en lastebil og en varebil. Sammenstøtet oppsto i det motparten med sin lastebil skulle svinge av veien mot venstre, samtidig som klager foretok en forbikjøring på motpartens venstre side.

Klager er ansvarsforsikret i Gjensidige, mens motparten er ansvarsforsikret i Codan.

Spørsmålet for nemnda er om skaden skal bli der den rammet, eller om hele eller deler av ansvaret kan tildeles den som svinger mot venstre.

Faktisk bakgrunn

Det aktuelle sammenstøt fant sted 23.10.13. Det regnet og var mørkt da uhellet skjedde. Fartsgrensen på stedet er oppgitt til 80 km/t. I forbindelse med at motparten skulle svinge av veien og inn på en busslomme på motsatt side av veien oppsto sammenstøtet med klager. Treffpunkt på motpartens bil er oppgitt å være helt bak på venstre side, mens klagers bil er truffet langs siden på høyre side av bilen.

Det ble skrevet en felles skademelding etter uhellet. Her fremgår det at partene allerede på stedet var uenige om ansvaret, men enige om hendelsesforløpet. Det ble foretatt fire avkrysninger på skademeldingen for hver av partene. "Var i ferd med å stoppe", "Kjørte inn på parkeringsplass, privat område, gårdsvei o.l.", "Svingte til venstre" og "Kom inn på del av veien bestemt for trafikk i motsatt retning" var krysset av for motparten. "Kjørte på bakfra i samme retning og samme kjørefelt", "Kjørte i samme retning i samme kjørefelt", "Kjørte forbi" og "Kom inn på del av veien bestemt for trafikk i motsatt retning" var krysset av for klager. Det ble også tegnet en skisse, hvor bilene er tegnet inn flere ganger for å vise bilenes bevegelser.

Bilførernes forklaringer

Klager mente ansvaret påhvilde motparten og hevdet han var nesten oppe på siden av lastebilen før motparten begynte å blinke mot venstre. Klager mente videre at skissen på felles skademelding tydelig viste at klager var ute i venstre kjørefelt før motparten begynte å blinke. Klager oppga på skademeldingens bakside at han kom kjørende i 80 km/t da situasjonen oppsto.

I kollisjonsøyeblikket oppga han at han kjørte i 40 km/t. Klager forklarte videre:

Kjøretøy A (motparten) sakka på farten. Kjøretøy B (klager) kom kjørende bakfra i 80 km/t, blinka og la seg ut for forbikjøring. Kjøretøy A begynte å blinka til venstre. Kjøretøy B sto på bremsene og prøvde å kjøre unda. Kjøretøy A begynte å legge seg over, og sammenstøtet var på dette tidspkt. uunngåelig. Kjøretøy B kjørte inn i kjøretøy A rett oppunder påkjørsind venstre bak.

Motparten mente klager var ansvarlig for hendelsen. Motparten oppga at han hadde en fart på 30 km/t da situasjonen oppsto, og at han hadde en fart på 15 km/t i kollisjonsøyeblikket. I forklaringen på baksiden av skademeldingen opplyste motparten at begge kjøretøy var på vei østover. Videre skrev han i forklaringen:

Kjøretøy A (motparten) skulle stoppe, blinket til venstre, begynte å legge over til venstre mot busslomme. Blei observant på bil bak på veg forbi. Retta opp bilen for å unngå sammenstøt. Kjøretøy B (klager) traff likevel rett oppunder påkjørshinder venstre bak.

Selskapets standpunkt

Klagers eget selskap Gjensidige, var først enige i at skyldspørsmålet skulle løses ved at hver part bar sin skade. Senere, etter at klager hadde sendt inn klage til kundeombudet, uttalte selskapet at det så at saken kunne ha blitt vurdert feil.

Motpartens selskap, Codan forsikring, fastholdt sitt standpunkt og mente det ikke var bevis for å hevde ansvar for motparten. I brev til sekretariatet for Finansklagenemnda skrev det:

Sammenstøtet skjedde 23.10.13. Partene er enige om hendelsen, men ikke i rekkefølge uhellet skjedde. Klager hevder at vår part ikke satte på blinklyset før klager var ved siden av lastebilen. Vår part hevder derimot at han blinket i god tid før han svingte.

Med bakgrunn i foreliggende skademeldinger og opplysninger, ble selskapene enige om skylddeling, grunnet manglende bevis. Utfallet av saken ble derfor at hver part bar sine egne kostnader. Dette er vanlig oppgjørspraksis i saker hvor det ikke kan bevises skyld kun hos den ene parten.

Angående forståelsen av skissen på skademeldingen skrev det videre:

Vi er enige om at skissen på skademeldingen indikerer at bil B er plassert i motgående kjørefelt når Bil A starter sin sving til venstre. Men vi ser også at skissen indikerer at i så fall så ha bil B akkurat plassert bilen sin i motgående kjørefelt når bil A starter sin sving. Vi ser altså ikke at man kan fastslå at bil B var etablert i motgående kjørefelt på en måte som gir bil A automatisk vikeplikt uavhengig av sakens øvrige omstendigheter. Vi viser her til FinKN uttalelse 2014-400.

Vi ser altså ikke at skissen på skademeldingen sannsynliggjør ett hendelsesforløp som gir ansvar på bil A. da det er motstridene forklaringen vad gjelder bruk av blinklys og Bil As fart når bil B starter sin omkjøring så ser vi fortsatt at det ikke går at sannsynliggjøre tilstrekkelig uaktsomhet på en av partene for at denne skal bli ansvarlig for kollisjonen.

Sekretariatets vurdering

Sekretariatet tok utgangspunkt i bilansvarsloven § 8 og tidligere nemndspraksis som tilsier en konkret vurdering, og at alminnelige bevisbyrderegler legges til grunn. Sekretariatet viste til hovedregelen i bal. § 8 om at hver part må bære egen skade, med mindre skaden skyldes uaktsomhet, teknisk svikt ved et av kjøretøyene, eller at kjøretøyene ikke ble kjørt i henhold til trafikkregelen. Videre viste sekretariatet til at avgjørelsen skal rette seg etter adferden på begge sider og etter forholdene ellers, slik at dersom begge parter forhold tilsier at de kommer inn under et av disse alternativene, så skal det foretas en skylddeling.

Etter en totalvurdering fant sekretariatet at mest korrekte løsning på saken var at hver part bærer egen skade slik lovens hovedregel tilsier. I utgangspunktet var sekretariatet enig med klager i at skissen på skademeldingen indikerte at klager var plassert i motgående kjørefelt da motparten startet sin sving til venstre, men fant imidlertid at det kunne være tvil om tidspunktet klager la seg ut i motgående kjørefelt og således ikke fant det i tilstrekkelig grad sannsynliggjort at klager var etablert som forbikjørende.

Klagers anførsler

Klager ønsket saken lagt frem for nemndsbehandling og fremsatte følgende begrunnelse:

Frå mitt perspektiv kan eg tildels vere enig i at det kan vere vanskelig ut i fra skissa å sei noko om kor mange sekunder bil B har vore plassert i motgåande kjørefelt då bil A starter sin sving til venstre. Punkt 33 i skademeldinga gir derimot ein god beskrivelse av sekvensen, og slår fast at bil B hadde lagt seg ut i motgåande kjørefelt før bil A begynte å blinke til venstre. "Kjøretøy B kom bakfra i 80 km/t, blinka og la seg ut i forbikjøring. Kjøretøy A begynte å blinke til venstre." Denne beskrivelsen er begge parter enige om, ref punkt 14 i skademeldinga "uenige om ansvar, men enige om hendelsesforløp". Skademeldinga er fylt ut i felleskap og signert av begge parter.

Bil B har også utelukkande skader på høgre side. Dette viser at bil B var veletablert i motgåande kjørefelt før bil A starta sin sving mot venstre.

Spørsmålstilling til nemnda

Finansklagenemnda Skade bes etter dette ta stilling til skyldspørsmålet.

Tidligere nemndspraksis

2014-399 2016-040 2014-400